

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ

Випуск 9

*Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції
“Україна як геополітична реальність: політика,
економіка, право, духовність”,
м. Київ, МАУП, 21 березня 2013 р.*

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2013

Рецензенти: *О. В. Куроченко*, д-р екон. наук, проф.
А. С. Лисецький, д-р екон. наук, проф.
К. В. Пічик, канд. екон. наук, доц.

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 5 від 29.05.13)*

Редакційна колегія:

А. М. Подоляка (голова), д-р юрид. наук, проф.;
А. А. Ігнатченко (заступник голови), канд. техн. наук;
М. Ф. Головатий, д-р політ. наук, проф.;
О. В. Куроченко, д-р екон. наук, проф.;
А. С. Лисецький, д-р екон. наук, проф.;
І. П. Розпутенко, д-р наук держ. упр., проф.;
Г. П. Ситник, д-р наук держ. упр., проф.;
Ю. П. Сурмін, д-р соціальних наук, проф.;
В. В. Утвенко, канд. іст. наук, доц.;
Н. М. Чернуха, д-р пед. наук, проф.;
М. В. Чечетов, д-р наук держ. упр., проф.;
Н. П. Ярош, д-р наук держ. упр.

Видання здійснене в рамках проекту
“Наукові праці МАУП”

Становлення і розвиток української державності : [зб. наук. пр.] /
М50 МАУП. — К.: ДП “Видавничий дім “Персонал”, 2008 —

Вип. 9: Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції
“Україна як геополітична реальність: політика, економіка, право, ду-
ховність”, м. Київ, МАУП, 21 берез. 2013 р. / редкол.: А. М. Подоляка
(голова) [та ін.]. — 2013. — 288 с. : іл. — Бібліогр. в кінці ст.

Розглядаються питання організації управлінської діяльності, управління персо-
налом в сучасних організаціях, досліджуються актуальні проблеми менеджменту, що
свідчить про активне залучення студентів до проведення наукової діяльності. Це дасть
можливість усім бажаючим ознайомитися із сучасним станом управлінської науки в
Україні.

Для студентів, викладачів і всіх, хто цікавиться менеджментом.

ББК 65.290-2я43

ЗМІСТ

Радзієвський О. І. Україна між ЄС та ЄЕП: сучасний стан і перспективи	7
Куценко В. І., Гаращук О. В. Освіта України в контексті європейських глобалізаційних процесів	12
Рудницька Т. М. Глобалізація соціокультурного простору України: позитиви й ризики	17
Липчук В. В. Глобалізаційні чинники формування аграрної структури України	25
Студінський В. А. Українсько-грузинські паралелі розвитку паперового виробництва у XX столітті	28
Баєва О. В. Гендерні особливості в менеджменті	32
Березовська-Чміль О. Б. Трансформація соціальної сфери в контексті євроінтеграції України	39
Боева Т. І., Немченко Н. В. Українська геополітика та українська національна ідея	42
Гольцов А. Г. Сучасний геополітичний статус України: буферна держава чи самостійний актор	45
Журжа І. В. Українці в світі. Особливості формування української діаспори на південнослов'янських землях	50
Ірха К. О. Сучасна українська геополітика: політичний контекст	54
Липчук О. І. Україна — ЄС: соціально-економічні аспекти інтеграційних процесів	57
Ломака І. І. Територія України у геополітичному просторі Європи	60
Медвидь Ф. М., Содель Ю. В., Пузько В. О. Україно-білоруські відносини в постбіполярному світі	64
Медвідь Ф. М., Федоренко О. А. Геополітичні студії ідеологів національного державотворення першої половини XX століття: візія у майбутнє	67
Мислюк Ю. В. Імідж, брендинг та репутація держави на міжнародній арені	73
Михайловська О. Г. Україна і глобальна інституціоналізація міжнародних організацій	75
Міщук М. Б. Глобалізаційні процеси в соціальній доктрині католицизму	79

УКРАЇНЬСКА ГЕОПОЛІТИКА ТА УКРАЇНЬСКА НАЦІОНАЛЬНА ІДЕЯ

Становлення і розвиток української державності, вип. 9, с. 42—44

Національні ідеї істотно впливали на процес становлення громадянських суспільств у країнах Західної Європи. Вони відігравали роль духовної основи, що спонукало різних суб'єктів діяльності до консолідованої співпраці.

Фінансова криза 2008—2010 рр. поставила під сумнів перспективу однополярного світу та гегемонії американської нації. Саме ця економічна криза стала першою у новітній історії процесу глобалізації. Її причини були пов'язані з серйозною системною кризою. Численні фінансові кризи 1982, 1987, 1994, 1997—1998 рр. стали наслідком економічної кризи 2008—2010 рр. [6, 132].

Фахівець Клауді Перес із Іспанії у національній газеті “El País” пише: “Євророзчарування, що перетворилося в деяких місцях у дратівливий євроскептицизм, стало передостанньою крапкою кризи, яка є вже не лише економічною, а й також політичною, соціальною, культурною. Кризою моделі розвитку, що пускає метастази в усі боки і відчувається буквально в усьому. Європа застосовує якість дії для боротьби з нею, але робить це вкрай кволо, та й тільки тоді, коли ситуація досягає критичної точки...” [10, 9]. За його

дослідженням, ряд сучасних країн перебувають у фазі спаду виробництва — Італія, Голландія, Бельгія, Греція, Португалія. Інші країни — Іспанія, Ірландія — також наближаються до кризи. Розвиток економіки в європейських країнах все більше вимагає скорочення демократичних принципів. Євросоюз, за висновками фахівців, стає дедалі неефективним і все швидше виявляє фактори шкідливості [10, 9].

Сучасні українські процеси державотворення з урахуванням світових подій мають забезпечити панування права, захист і гарантування основних прав і свобод людини і громадянина, поділ влади та ін., що стало головним змістом української національної ідеї.

Однак слід мати на увазі, що правову державу не можна побудувати, обмежившись прийняттям законів. Крім демократичного, прогресивного законодавства, необхідно забезпечити систему суворого дотримання і виконання законів усіма суб'єктами: державою, державними органами, суспільними організаціями, посадовими особами і громадянами. Це тим більш важливо в умовах перехідного періоду, коли нарівні з попередніми формами суспільних відносин роз-

виваються нові. Поряд з удосконаленням законодавства не менш важливою умовою побудови правової держави є підвищення якості юридичної практики, яка, у свою чергу, залежить від правової, професійної культури тих, хто створює і застосовує законодавство.

Конституція, проголосивши Україну правовою державою, закріпила не стільки реальний, скільки бажаний стан держави, що констатується в її преамбулі. Таким чином, в Україні на сьогодні створені лише правові передумови для становлення і подальшого розвитку держави, де повинна панувати українська національна ідея.

На нинішньому етапі політичного й соціально-економічного розвитку країни необхідно підвищувати рівень державно-правової свідомості як частини самосвідомості народу, і тільки глибоке осмислення минулого, яким би суперечливим воно не було, зможе створити нову правову державу.

Певною мірою ця характеристика стосується й посттоталітарної України. “Однією з особливостей перехідного періоду у нас є те, — пише професор В. Черняк, — що відсутня консолідація нації. А як наслідок, ми не маємо й загальнонаціональної еліти, що неминуче відбивається на політичній та економічній ситуації. Маємо справу з розколотим суспільством. Воно розколоте за такими фундаментальними питаннями, як **незалежність, демократія, ринок, приватна власність, форми державного управління, устрою і територіальної організації, національна**

безпека, мова. На цьому ґрунті існує і зростає політичне протистояння... Створення держави може бути успішним лише на основі **консолідації нації** (нації не тільки у вузькому, політичному, а й у державному розумінні). Створення держави і створення нації — взаємопов’язані процеси. Без створення нації та її консолідації на нашій території може бути держава, навіть незалежна, але чужа”.

Отже, формування правової держави та національної ідеї в Україні тісно пов’язано з підвищенням рівня правової культури і правосвідомості громадян, посадових осіб і суспільства в цілому, вихованням почуття поваги до права, забезпеченням знаннями своїх прав і свобод, юридичних обов’язків, умінням їх правильно реалізовувати та виконувати. Високий рівень правової культури і втілення національної ідеї — необхідний етап для утвердження в суспільстві законності, справедливості, встановлення такої атмосфери, в якій людина може вільно жити і розвиватися як особистість. Знання права, повага до нього, переконаність в обов’язковості його виконання — необхідна умова створення правової держави. З цього випливає, що ще однією умовою на шляху формування правової держави є переборення правового нігілізму. Значна частина суспільства досі скептично ставиться до думки, що закріплені в Конституції цінності можуть прижитися в наших умовах і позитивно впливати на процес розв’язання існуючих проблем. Подолання цієї ситуації можна досягти лише за умови, що

національна ідея розбудови України як соціальної, правової держави стане цільовою настановою діяльності не тільки політиків і державних діячів, а й кожного громадянина і суспільства в цілому. Надійне забезпечення захисту соціальних прав громадян України сприятиме підвищенню добробуту, впровадженню нових стандартів якості життя українців.

Література

1. *Бачинін В.* Філософія права: Навч. посіб. для вищ. навч. закл. / В. Бачинін, В. Журавський, М. Панов. — К.: Вид. Дім “Ін Юре”, 2003. — 468 с.
2. *Біленчук П.* Філософія права: Навч. посіб. для вищ. навч. закл. / П. Біленчук, В. Гвоздецький, С. Сливка. — К.: Атіка, 1999. — 206 с.
3. *Воронкова В.* Філософія: Навч. посіб. — К.: ВД “Професіонал”, 2004. — 460 с.
4. *Губерський Л.* Філософія: Навч. посіб. для студ. і аспірантів вищ. навч. закл. / За ред. І. Ф. Надольного. — 5-те. вид., стер. — К.: Вікар, 2005. — 516 с.
5. *Ільїн В.* Філософія: Підруч. У 2-х ч. — К.: Альтерпрес, 2002. — Ч. 1: Історія розвитку філософської думки. — 463 с.
6. *Мартинов А. Ю.* Історична компаративістика світових економічних криз (XX—початок XXI ст.) // Укр. іст. ж-л, 2011. — № 5. — С. 131—146.
7. *Філософія права:* Навч. посіб. / За ред. О. Г. Данільяна. — К.: Юрінком Інтер, 2002. — 270 с.
8. *Філософія права:* Навч. посіб. / За ред. М. В. Костицького, Б. Ф. Чміля. — К.: Юрінком Інтер, 2000. — 333 с.
9. *Чуб В.* Треба шукати свій шлях // Персонал. — 2011.